

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZAPADNOHERCEGOVAČKI KANTON
OPĆINSKI SUD U LJUBUŠKOM
Broj: 63 0 P 039027 20 P
Ljubuški, 02.07.2021. godine

Općinski sud Ljubuškom, sudac Martin Martinović, u pravnoj stvari tužiteljice M.B., P. b.b., P.1, zastupane po punomoćniku Perici Babiću, odvjetniku iz Livna, protiv tuženog V.B., sina M., V. b.b., Lj., zastupanog po punomoćniku Anđelku Grgiću, odvjetniku iz Ljubuškog, radi pobijanja dužnikovih pravnih radnji, v.sp. 31.000,00 KM, nakon glavne i javne rasprave održane dana 08.06.2021. godine, u nazočnosti punomoćnika stranaka, proglasio je glavnu raspravu zaključenom, te dana 02.07.2021. godine donosi sljedeću

P R E S U D U

- I. Odbija se tužbeni zahtjev tužiteljice koji glasi:
„Utvrdjuje se da Ugovor o prodaji i prijenosu udjela u društvu E-K d.o.o. K., broj OPU-IP:..., od 12.04.2019. godine, zaključen između M.-M d.o.o. Š. B. kao prodavatelja udjela i V.B. kao stjecatelja udjela, ne proizvodi pravni učinak u odnosu na tužiteljicu M.B. u obimu potrebnom za upis/povrat njenog prava i to upis/prijenos-povrat osnivačko udela kod subjekta upisa E-K d.o.o. K., MBS:..., sa sjedištem u G. b.b., K., JIB:..., koje se vodi kod Registra gospodarskih društava Općinskog suda u Livnu. Nalaže se tuženiku V.B. da u roku od 8 dana od dana pravomoćnosti ove presude izda ispravu podobnu za promjenu upisa osnivača u gospodarskom društvu E-K d.o.o. K., MBS:..., koje se vodi kod Registra gospodarskih društava Općinskog suda u Livnu, kojom se 100% udjela osnivačkog kapitala u navedenom gospodarskom društvu prenosi/upisuje na M.B., u protivnom će tu ispravu zamijeniti ova presuda. Nalaže se tuženiku da tužiteljici naknadi troškove parničnog postupka u roku od 30 dana.,,
- II. Nalaže se tužiteljici da tuženiku naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 3.832,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom od 02.07.2021. godine, a u roku od 30 dana.

O b r a z l o ž e n j e

Tužbom podnesenom ovom sudu dana 12.03.2020. godine tužiteljica tvrdi da je tuženik, dana 12.04.2019. godine, zaključio Ugovor o prodaji i prijenosu udjela u društvu E-K d.o.o. K. sa gospodarskim društvom M.-M d.o.o. Š.B..

Tužiteljica cijeni očiglednim da je taj ugovor gospodarsko društvo M.-M d.o.o. Š.B. zaključilo u cilju osujećivanja tužiteljičinih prava na povrat osnivačkog udjela u gospodarskom društvu E-K d.o.o. K. (prethodnog naziva B-e d.o.o. K.), obzirom da je isto učinjeno u tijeku parničnog postupka između tužiteljice i gospodarskog društva M.-M

d.o.o. Š.B. koji je tužiteljica pokrenula radi raskida Ugovora o prodaji udjela u društvu B-e d.o.o. K. (sada E-K d.o.o. K.) broj OPU-IP ..., od 26.07.2013. godine, te povrata predmetnih udjela u vlasništvo tužiteljice, a sve zbog neisplate kupoprodajne cijene.

Na pripremnom ročištu tužiteljica dodatno pojašnjava kako su obje ugovorne strane znale za postojanje navedenog parničnog postupka pred Općinskim sudom u Š.B., obzirom da je gđin. M.K. punomoćnik tuženika za zaključenje spornog ugovora od 12.04.2019. godine, a da je istodobno isti u prijateljskim odnosima sa M. M d.o.o. Š.B., pa cijeni da slijedom navedenog proizlazi kako je raspolaganje spornim ugovorom učinjeno isključivo radi onemogućavanja tužiteljice u ostvarivanju njenog prava na povrata vlasništva nad udjelima E.-K.d.o.o. K.. Isto tako tužiteljica smatra da tuženik nije ispunio svoju obvezu plaćanja prodajne cijene za predmetne udjele po predmetnom spornom ugovoru.

Slijedom prednjih tvrdnji predlaže udovoljene tužbenom zahtjevu razvidnom iz točke I izreke presude, uz obvezivanje tuženika na snošenje troškova postupka.

U odgovoru na tužbu tuženik cijeni kako je tužba pravno nepodobna jer ne sadrži uvjete koji se kumulativno imaju ispuniti, te apostrofira da tužiteljica ničim ne dokazuje insolventnost dužnika, kao temeljni opći uvjet za pravnu valjanost tužbe. Na pripremnom ročištu tuženik pojašnjava odgovor na tužbu navodeći kako je iz samog spornog ugovora razvidno da se radi o teretnom pravnom poslu, da je ugovorena cijena za udjele i plaćena, te da je stoga jasno da se u konkretnom ne radi o Actio quasi Pauliana, kako tužiteljica pogrešno tužbom navodi, jer se taj institut primjenjuje za besplatne pravne poslove. U pogledu svoje savjesnosti pri zaključenju spornog ugovora ističe da je izvršio uvid u nadležni registar pravnih osoba, da društvo E.-K. d.o.o. tada nije imalo upisanih zabrana raspolaganja ili tereta koji bi priječili kupnju i prijenos udjela, te da mu samim tim nije bilo poznato, niti mu je moglo biti poznato, da bi sklapanjem teretnog pravnog posla s dužnikom moglo doći do eventualne štete tužiteljici. Stoga predlaže odbijanje tužbenog zahtjeva i obvezivanje tužiteljice na snošenje troškova parničnog postupka.

Na glavnoj raspravi provedeni su dokazi čitanjem Ugovora o prodaji i prijenosu udjela u društvu E.-K.d.o.o. K. br. OPU-IP:... od 12.4.2019 godine, Presude Općinskog suda u Š. B. br. 64 0 P 041904 16 P, od 19.11.2018 godine, Rješenje Županijskog suda u Š. B. br. 64 0 P 041904 19 Gž od 07.6.2019 godine, presude Općinskog suda u Š. B. br. 64 0 P 041904 19 P 2 od 10.02.2021 godine, prijedloga za ovrhu od 26.01.2016 godine, žalbe od 27.9.2016 godine, izjavljene protiv rješenja Općinskog suda u Š.B. br. 64 0 I 040363 16 I od 04.4.2016 godine, rješenja Županijskog suda u Š.B. br. 64 0 I 040363 17 Gž od 22.2.2018 godine, rješenja Općinskog suda u Š.B. br. 64 0 I 040363 16 I od 19.6.2018 godine, rješenja Županijskog suda u Š.B. br. 64 0 I 040363 18 Gž 2, od 11.2.2019 godine, podneska M.B. zaprimljenog kod registra Općinskog suda u L. dana 11.3.2016 godine, prijedlog radi određivanja sudske mjere osiguranja podnesenog Općinskom sudu u L. 11.3.2016 godine, Ugovora o prodaji udjela u društvu B-E. d.o.o. K. OPU-IP:... od 26.7.2013 godine, Specijalne punomoći od 26.3.2019 godine, Izjave – suglasnosti od 26.3.2019 godine, Punomoći br. OPU-IP-... od 18.3.2019 godine, Priznanice – primitka br. ... od 25.4.2013 godine, Primitka br. ... od 30.4.2013 godine, Primitka br. ... od 28.5.2013 godine, izvoda iz sudskog registra od 15.9.2017 godine, izvoda iz sudskog registra od 05.6.2019 godine, dopisa Općinskog suda Š.B. br. 64 0 I 040363 16 I od 22.2.2019 godine, s priloženim rješenjem od 19.6.2018. godine, dopisa M. M d.o.o. odvjetniku G. s priloženom analitičkom karticom, za razdoblje od 01.1.2019 godine do 31.12.2021 godine. Saslušan je tuženik u svojstvu parnične stranke, te svjedoci A.L., P.B.

i M.K.. Provedeno je vještačenje po vještakinji financijske struke N.B., koja je utvrđenja nalaza i mišljenja pojasnila na glavnoj raspravi.

Sud je odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga.

Predmet spora stranaka jeste pobijanje dužnikovih pravnih radnji, konkretno zaključenja Ugovora o prodaji i prijenosu udjela u društvu E.-K.d.o.o. K. br. OPU-IP:..., od 12.4.2019 godine, od strane gospodarskog društva M.-M d.o.o. Š.B., kao tužiteljčinog dužnika, sa tuženikom u ovoj pravnoj stvari.

Nesporna je za stranke činjenica zaključenja navedenog ugovora i provedba u korist tuženika u registru pravnih osoba Općinskog suda u L., razvidna iz izvoda iz sudskog registra Općinskog suda L., od 05.6.2019 godine.

Stoga su za razrješenje spora stranaka relevantne odredbe materijalnog prava propisane odredbama članka 280. do 285. Zakona o obveznim odnosima (u daljnjem tekstu ZOO).

Odredbom čl. 280. st. 1. propisano je tko ima pravo pobijati dužnikove pravne radnje jer ista glasi: „Svaki povjerilac čije je potraživanje dospjelo za isplatu, i bez obzira kad je nastalo, može pobijati pravnu radnju svog dužnika koja je poduzeta na štetu povjerilaca“.

Prema tome, na tužiteljici je teret dokazivanja činjenice da spram gospodarskog društva M.-M d.o.o. Š.B., kao svog dužnika, ima potraživanje koje je dospjelo za isplatu, kao općeg uvjeta koji se ima ispuniti za utemeljenost tužbenog zahtjeva kojim se pobijaju dužnikove pravne radnje, pa da bi potom eventualno razmatralo ispunjenje posebnih uvjeta koji se imaju ispuniti za uspješno pobijanje dužnikovih pravnih radnji, a koji su propisani odredbama čl. 281. ZOO-a (teretni pravni posao ili ne, znanje ugovornih stranaka za postojanje duga i varijacije istog).

Na okolnost utvrđenja prednje činjenice tužiteljica je predložila i izvela jedino dokaze čitanjem Presude Općinskog suda u Š. B. br. 64 0 P 041904 16 P, od 19.11.2018 godine, Rješenja Županijskog suda u Š. B. br. 64 0 P 041904 19 Gž od 07.6.2019 godine i presude Općinskog suda u Š. B. br. 64 0 P 041904 19 P 2 od 10.02.2021 godine.

Iz navedenih dokaza proizlazi da se između tužiteljice i gospodarskog društva M.-M d.o.o. Š.B. vodi parnični postupak radi utvrđenja da je između istih raskinut ugovor o prodaji udjela u društvu B-E. d.o.o. K. OPU-IP:... od 26.7.2013 godine, te radi obvezivanja gospodarskog društva M.-M d.o.o. Š.B. da tužiteljici izda tabularnu ispravu za povrat udjela u društvu E.-K. d.o.o. K. (prethodnog naziva B.-e. d.o.o. K.), koje je sukladno Ugovoru o prodaji udjela u društvu B.-e. d.o.o. K. OPU-IP:... od 26.7.2013 godine, tužiteljica prodala M. – M d.o.o. Š.B..

Međutim, navedeni parnični postupak nije pravomoćno okončan, što je nesporno jer tuženik na to ukazuje tijekom postupka, a tužiteljica potvrđuje u završnom izlaganju.

Stoga je evidentno da tužiteljica nema dospjelo potraživanje spram dužnika M.-M d.o.o. Š.B., pa i ne može s uspjehom pobijati njegovu pravnu radnju u vidu zaključenja spornog ugovora sa tuženikom, kad nije dokazala ispunjenje općeg uvjeta za udovoljenje tužbenom zahtjevu - dospjelost njenog potraživanja, kako propisuje odredba čl. 280. st. 1. ZOO-a.

Pored toga za istaći je da, sve da je navedeni parnični postupak pred Općinskim sudom u Š.B. pravomoćno okončan, a nije, jasno je iz sadržaja gore navedenih pročitanih odluka sudova, da predmetom tog postupka nije novčana tražbina tužiteljice. Stav je suda da odredba čl. 280. st. 1. ZOO-a daje pravo pobijati dužnikove pravne radnje samo

vjerovniku dospjele novčane tražbine, a ne i onom kojem pripada pravo da zahtijeva ispunjenje neke nenovčane obveze (činjenja i/ili propuštanja), jer navedena odredba jasno navodi da pravo pobijati dužnikove pravne radnje pripada svakom vjerovniku „...čije je potraživanje dospjelo za isplatu...“ , a na isplatu može dospjeti samo novčano potraživanje. Stoga je neutemeljen tužbeni zahtjev tužiteljice i s osnova što nije dokazala da ima *novčanu tražbinu* spram dužnika M.-M d.o.o. Š.B., pa da bi imala pravo pobijati dužnikove pravne radnje.

Da bi eventualno imala neko drugo dospjelo novčano potraživanje spram dužnika M.-M d.o.o. Š.B., tužiteljica tužbom niti tvrdi niti dokazuje u ovom postupku.

Slijedom prednje izloženog razvidno je da tužiteljica nije dokazala da joj pripada pravo iz čl. 280. st. 1. ZOO-a da pobija pravne radnje gospodarskog društva M.-M d.o.o. Š.B., radi čega je odlučeno kao u točki I izreke presude.

Dodatno sud smatra potrebnim za istaći da se, zbog neutemeljenosti tužbenog zahtjeva tužiteljice zbog naprijed navedenog, bespredmetnim ukazuju ostali dokazi izvedeni na glavnoj raspravi jer su isti usmjereni na dokazivanje činjenica vezanih za posebne uvjete za pobijanje dužnikovih pravnih radnji, propisanih odredbom čl. 281. ZOO-a- Stoga su isti izlišni imajući u vidu da tužiteljica nije dokazala opće uvjete za uspješno pobijanje dužnikovih pravnih radnji iz čl. 280. st. 1. istog zakona, kako je prethodno obrazloženo, pa kao takvi neće biti razmatrani u smislu činjenica utvrđenih od strane suda, već će sud iste obrazložiti samo u dijelu kojim će ukazati da su isti provedeni u cilju dokazivanja posebnih uvjeta za pobijanje dužnikovih pravnih radnji, propisanih odredbom čl. 281. ZOO-a.

Naime, tužiteljica je predložila i provela dokaz vještačenjem po vještakinji financijske struke N.B. na okolnost da li je sporni ugovor evidentiran u poslovnim knjigama M.-M d.o.o. Š.B., te ako jeste na kojoj knjigovodstvenoj poziciji, kao i da li je tuženik platio prodajnu cijenu za udjele. Cilj provedbe vještačenja je u biti da se utvrdi činjenica kako sporni ugovor nije teretan, kako proizlazi iz sadržaja istog (članak 2. ugovora), pa da tužiteljica dokazivanjem te svoje činjenične tvrdnje ne bi morala dokazivati i teže dokaziv poseban uvjet za uspješno pobijanje dužnikovih pravnih radnji u smislu odredbe čl. 281. st. 1. ZOO-a (da je dužnik znao i morao znati, a da je tuženiku bilo poznato ili moglo biti poznato da se predmetnim raspolaganjem tužiteljici nanosi šteta), već bi joj time bio olakšan zadatak dokazivanja posebnih uvjeta za uspješno pobijanje dužnikovih pravnih radnji, obzirom da odredba čl. 281. st. 3. ZOO-a presumira da je kod besplatnih raspolaganja dužnik znao da takvo raspolaganje ide na štetu vjerovnika, te se ujedno ne zahtjeva uvjet da je trećoj osobi (tuženiku u konkretnom) takvo što bilo poznato ili moglo biti poznato.

Tuženik je, pak, na okolnost suprotne tvrdnje, da sporni ugovor predstavlja teretni pravni posao i da je izvršeno plaćanje prodajne cijene, proveo dokaz čitanjem dopisa M.M d.o.o. s priloženom analitičkom karticom, za razdoblje od 01.01.2019 godine do 31.12.2021 godine.

Međutim, kako je prethodno naglašeno, izostankom dokazivanja općih uvjeta za uspješno pobijanje dužnikovih pravnih radnji u smislu odredbe čl. 280. st. 1. ZOO-a, zbog čega je tužbeni zahtjev tužiteljice neutemeljen, irelevantnim se ukazuju utvrđenje činjenice da li se u konkretnom radi o teretnom (u smislu odredbe čl. 281. st. 1. ZOO-a) ili besplatnom (u smislu odredbe čl. 281. st. 3. ZOO-a) raspolaganju gospodarskog društva M.-M, te s tim u vezi spoznajnog odnosa navedenog društva i tuženika spram o štetnosti

raspolaganja za tužiteljicu, kao posebnih uvjeta za uspješno pobijanje dužnikovih pravnih radnji.

Nadalje, tužiteljica je izvela dokaze čitanjem podneska zaprimljenog kod registra Općinskog suda u L. dana 11.03.2016 godine, prijedloga radi određivanja sudske mjere osiguranja od istog dana, prijedloga za ovrhu od 26.01.2016 godine, žalbe od 27.9.2016 godine, izjavljene protiv rješenja Općinskog suda u Š.B. br. 64 0 I 040363 16 I od 04.4.2016 godine, rješenja Županijskog suda u Š.B. br. 64 0 I 040363 17 Gž, od 22.02.2018 godine, rješenja Općinskog suda u Š.B. br. 64 0 I 040363 16 I od 19.6.2018 godine, rješenja Županijskog suda u Š.B. br. 64 0 I 040363 18 Gž 2, od 11.2.2019 godine, te čitanjem izvoda iz sudskog registra od 15.9.2017 godine, iz kojeg su vidljive zabrane raspolaganja udjelima društva E.-K. d.o.o. K., upisane temeljem gore navedenih podnesaka i ovršnog postupka provedbom omaškom suda da primijeti kako tražitelj ovrhe nema validnu ovršnu ispravu. Navedeni dokazi su provedeni u cilju utvrđenja činjenice da je tuženik uvidom u sudski registar mogao znati da se spornim ugovorom čini šteta tužiteljici, što bi predstavljalo dokaz za posebni uvjet za uspješno pobijanje dužnikovih pravnih radnji, u smislu odredbe čl. 281. st. 1. ZOO-a.

Nasuprot takvoj tvrdnji i dokazivanju tužiteljice, tužitelj je proveo dokaze čitanjem dopisa Općinskog suda Š. B. br. 64 0 I 040363 16 I od 22.2.2019 godine, s priloženim rješenjem od 19.6.2018 godine, kao i saslušanjem tuženika, a sve radi utvrđenje svoje činjenične tvrdnje da u trenutku zaključenja spornog ugovora nije bilo upisanih prepreka za raspolaganje udjelima E.-K. d.o.o. K..

Sud će ponoviti da, obzirom da je tužiteljica propustila dokazati ispunjenje općih uvjeta za uspješno pobijanje dužnikovih pravnih radnji u smislu odredbe čl. 280. st. 1. ZOO-a, zbog čega je njen tužbeni zahtjev neutemeljen, irelevantno je postalo utvrđenje činjenice da li je dužnik znao i morao znati, te da li je tuženiku bilo poznato ili moglo biti poznato da se predmetnim raspolaganjem tužiteljici nanosi šteta, kao posebnog uvjeta iz čl. 281. st. 1. ZOO-a, zbog čega su navedeni dokazi (i tužitelja i tuženika) bespredmetni i neće se obrazloženjem ove odluke cijeliti u pogledu utvrđenja navedenih činjenica.

Nadalje, tužiteljica je izvela dokaze čitanjem Priznanice – primitka br. 1/13 od 25.4.2013 godine, Primitka br. 2/13 od 30.4.2013 godine, Primitka br. 3/13 od 28.5.2013 godine, Punomoći br. OPU-IP-... od 18.3.2019 godine te saslušanjem svjedoka A.L., P.B. i M.K., a sve na okolnost da je punomoćnik tuženika za zaključenje spornog ugovora znao za spor tužiteljice pred Općinskim sudom u Š.B., jer se prethodno zaključenju spornog ugovora predstavljao kao predstavnik M. M d.o.o. Š.B., pa je stoga i tuženiku moglo biti poznato da zaključenjem ugovora šteti tužiteljici. O bespredmetnosti utvrđenja te činjenice i posljedično bespredmetnosti navedenih dokaza, sud upućuje na istovjetne razloge pojašnjene u prethodnom pasusu obrazloženje.

Postavlja se pitanje zašto je sud dopustio izvođenje prednje navedenih dokaza koje cijeni bespredmetnim, imajući u vidu da je uočio izostanak dokazanosti općeg uvjeta za uspješno pobijanje dužnikovih pravnih radnji? Razlog tome je što je dokazivanje općih i posebnih uvjeta za uspješno pobijanje dužnikovih pravnih radnji predmetom materijalnog, a ne procesnog prava, te bi sud povrijedio pravo tužiteljice na pristup sudu da je odbio izvođenje dokaza kojima se dokazuju posebni uvjeti za uspješno pobijanje dužnikovih pravnih radnji, iako je sudu bilo evidentno da tužiteljica nije dokazala, a čega je i sama svjesna tijekom postupka, da ima dospjelo novčano potraživanje spram eventualnog dužnika M.-M d.o.o. Š.B..

Tužiteljica je u cijelosti izgubila parnicu, a tuženik je tijekom cijelog postupka bio zastupan po odvjetniku kao punomoćniku, te mu stoga, temeljem čl. 386. st. 1. i čl. 387. ZPP-a pripadaju parnični troškovi nagrade odvjetniku za zastupanje i to za sastav odgovora na tužbu, zastupanje na pripremnom ročištu od 24.02.2021. godine i zastupanje na glavnoj raspravi od 05.05.2021. godine, u iznosima od po 958,00 KM, dok mu za nastavak pripremnog ročišta održanog dana 24.02.2021. godine, te nastavak glavne rasprave održan dana 08.06.2021. godine, pripadaju troškovi u iznosima od po 479,00 KM, pa su mu isti i dosuđeni točkom II izreke presude, uz zakonsku zateznu kamatu od dana presuđenja, sukladno čl. 277. st. 1. ZOO-a.

Pouka o pravnom lijeku:

Protiv ove presude dozvoljena je žalba Županijskom sudu u Širokom Brijegu u roku od 30 dana od dana donošenja presude. Rok za žalbu tužiteljici teče od dana dostave presude istoj, a tuženiku od dana donošenja presude. Žalba se podnosi putem ovog suda u dva istovjetna primjerka.

Sudac

Martin

Martinović